

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด
เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

**Development Learning Activities According to the Sq4r Model Combined
With Mind Maps to Enhance Reading Comprehension Skills.
and Academic Achievement For Students Grade 5,
Wat Wachirapadit School Surat Thani Province**

บุษบา หล่อพันธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Budsaba Hlopan

Suratthani Rajabhat University, Thailand

E-mail: flower.white.vampire.3837@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ Survey Question Read Record Recite Reflect เอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และมีประสิทธิผล (E.I.) ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด 3) เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด และ 4) ศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 4 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดจำนวน 16 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 20 ข้อ และแบบวัดความพึงพอใจการใช้ชุดกิจกรรมจำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* วันที่รับบทความ : 7 ธันวาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 20 ธันวาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 21 ธันวาคม 2567

Received: December 7 2024; Revised: December 20 2024; Accepted: December 21 2024

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.33/82.78 และมีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 24.89 สูงกว่าก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย 13.56 3) ทักษะการอ่านจับใจจับใจความสำคัญหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 16.28 สูงกว่าก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 9.33 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.36)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้; การจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R; แผนผังความคิด; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

Abstract

This research aimed to 1) develop a learning activity set based on the SQ4R model using Mind Mapping to effectively develop reading comprehension skills and academic achievement according to the criteria and effectiveness of 80/80 (E.I.) according to the specified standard criteria of 0.5 and above; 2) compare the reading comprehension achievement before and after studying with the learning activity set based on the SQ4R model using Mind Mapping; 3) compare the reading comprehension skills before and after studying with the learning activity set based on the SQ4R model using Mind Mapping; and 4) study the students' satisfaction with the learning management with the learning activity set based on the SQ4R model using Mind Mapping. A single group research design was used, with a pre-test and a post-test. The population was grade 5 students at Wat Wachirapradit School. Surat Thani Province, 18 persons. The instruments used for data collection included 4 sets of learning activity sets for developing reading comprehension skills, 16 SQ4R technique learning plans with mind maps, a 30-question achievement test, a 20-question reading comprehension test, and a satisfaction questionnaire of 20 activity sets. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The research results found that 1) the learning activity sets were effective (E_1/E_2) at 85.33/82.78 and effective (E.I.) at 0.72, which was higher than the specified criteria. 2) The mean reading comprehension after learning was 24.89, higher than the mean before learning at 13.56. 3) The mean reading comprehension after learning was 16.28, higher than the mean before learning at 9.33. 4) Students' satisfaction toward the learning management using the SQ4R reading teaching method with mind maps was at the highest level. ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.36).

Keywords: Learning Activity Set; Learning Management In SQ4R Format; Mind Map Reading Comprehension Skills Academic Achievement

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ทางการจัดการศึกษา เห็นถึงความสำคัญของช่วงวัยที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่มีทั้งวัยเรียน
หรือวัยรุ่น โดย ทักษะความสามารถด้านการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความเป็นไปในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่ง
สำคัญที่ควรเร่งพัฒนาเป็นลำดับแรก เช่น ทักษะด้านภาษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2562 : 32) เป็นการแสดงให้เห็นว่าภาษามีบทบาทสำคัญในการ ขับเคลื่อนการ
พัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้น การจัดวางรากฐานของการศึกษา โดยเน้นเสริมสร้างทักษะที่สำคัญ
อย่างทักษะด้านภาษา เริ่มตั้งแต่การอ่าน การเขียน จะช่วยพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ดียิ่งขึ้น
(ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล, 2561 : 16) โดยทักษะทางภาษา ถือเป็นประเด็นหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดการจัดทำ
แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579 โดยมี การกำหนดเป้าหมาย ด้านผู้เรียนระบุชัดเจนว่า
เด็กไทยจะต้องอ่านออก เขียนได้ และคิดวิเคราะห์เป็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561 : 67) นั้น
จึงจะบรรลุเป้าหมายในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติขึ้นมา ซึ่งทักษะเหล่านี้ ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการ
ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในชาติ แต่เนื่องจากการทักษะอ่านของเยาวชนไทย ยังอยู่ในขั้นวิกฤต
แม้ผลทางสถิติจะชี้ให้เห็นว่าคนไทย อายุ 6 ปีขึ้นไปอ่านหนังสือ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อย
ละ 78.3 หรือคิดเป็นจำนวนประชากร 49.7 ล้านคน แต่ยังมีคนไทยที่ไม่อ่านถึงร้อยละ 21.2 โดยใน
กรุงเทพมหานคร มีคนอ่าน มากที่สุดร้อยละ 92.9 ภาคกลางร้อยละ 80.4 ภาคเหนือและภาคอีสานร้อยละ 75
และภาคใต้ร้อยละ 74.3 ขณะที่เวลาในการอ่านสูงขึ้น เพราะคนไทยอ่านหนังสือนานสุด 80 นาที/วัน เมื่อ
เทียบกับปี 2558 อ่าน 66 นาที (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2561: 42-57) แต่กลับยังมีเด็กไทยที่ประสบปัญหา
ด้านการอ่านอีกเป็นจำนวนมาก จนทำให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องออกนโยบายกระตุ้น เพื่อเร่ง
แก้ปัญหาดังกล่าว และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นอีกหนึ่ง
หน่วยงานที่ต้องเร่งพัฒนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ออกนโยบายเน้นเดินหน้า
และพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ นำไปสู่การสำรวจ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาการอ่านของเด็กนักเรียนใน
สังกัดให้อยู่ในระดับดี ถึงดีเยี่ยม โดยโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 มีทั้งหมด 117 โรงเรียน จากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา
ระดับชาติของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2563 - 2565
(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1, 2565: 38) ข้อมูลเบื้องต้น แสดงให้เห็นว่าใน
ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในเขตพื้นที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศต่ำกว่าอีก 2 ปีการศึกษา จากการรายงาน
ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2563 – 2565 ซึ่งนักเรียนกลุ่ม
ดังกล่าว กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในปีพุทธศักราช 2566 และเมื่อศึกษาถึงลงไปในส่วน

ประเด็นปัญหาที่ทำให้ได้รับคะแนนต่ำกว่านักเรียนในปีการศึกษา 2563 และ 2564 พบว่า ระดับการอ่าน และการทำความเข้าใจในเนื้อหาทางภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มนี้ ยังมีระดับความเข้าใจที่น้อยกว่ามาตรฐานระดับช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 36) จึงต้องเร่งพัฒนาการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ สำหรับโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับพอใช้ที่ต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนา

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทด้านต่าง ๆ เช่น สถานที่ตั้ง จำนวนครูต่อนักเรียน รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ผลคะแนนระดับชั้น และคะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (NT) ในปีการศึกษา 2565 พบว่า โรงเรียนวัดกาญจนาaram และโรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ มีปัจจัยแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน และนักเรียนทั้ง 2 โรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับตัวชี้วัดด้านการอ่านและทำความเข้าใจในเนื้อหาเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มเลือกโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) มีโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ และเมื่อนำผลคะแนนจากแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคลในรายวิชาภาษาไทย มาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา ในส่วนของตัวชี้วัดเกี่ยวกับการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ หรือ การอ่านจับใจความสำคัญ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลที่ได้มา เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือ และเสริมสร้างทักษะการอ่านที่เหมาะสมกับช่วงวัยให้กับนักเรียนกลุ่มดังกล่าว และจากการศึกษาค้นคว้ารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน รวมไปถึงเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนที่ประสบปัญหาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้จัดการเรียนรู้ในรูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ ภายในชุดกิจกรรมมีการสอดแทรกคำอธิบายต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการทำชุดกิจกรรม ตลอดจนการจัดเตรียมเนื้อหา ใบกิจกรรม รวมไปถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน ฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำไปสู่การปฏิบัติจริง ประกอบกับการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ในส่วนของรูปแบบหรือขั้นตอนในการจัดลำดับการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการทำชุดกิจกรรม และได้นำรูปแบบการสอนที่มีขั้นตอนเหมาะสมสำหรับเด็กในช่วงวัยประถมศึกษา เช่น รูปแบบการสอนแบบ SQ4R เป็นรูปแบบการสอนที่มีขั้นตอนการเรียนรู้ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่ายจำนวน 6 ขั้นตอน คือ (S) Survey การอ่านสำรวจบทอ่านคร่าว ๆ โดยกำหนดเวลา และนำข้อมูลในเบื้องต้นมา (Q) Question ตั้งคำถามจากการอ่านสำรวจคร่าว ๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายใน (R1) Read การอ่านอย่างละเอียดรอบครอบ เพื่อหาคำตอบของข้อคำถามที่ตั้งไว้ และ (R2) Record จดบันทึก ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยสอดแทรกวิธีการจดบันทึกแบบแผนผังความคิด เพื่อให้ข้อมูลที่นักเรียนได้รับจากอ่าน มีความคงทนในความทรงจำของนักเรียนมากยิ่งขึ้น จากการใช้รูปทรง สี เส้น และการโยงใย (ชลธิชา ปานยิ้ม, 2566: 21-22) และนำข้อมูลที่จดบันทึกมา (R3) Recite ท่องจำหรือทบทวนซ้ำ ๆ ให้ (R4) Reflect ตกผลึกความรู้ของตนเองที่จะคงทน เพื่อนำไปสู่การต่อยอดการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไป สอดคล้องกับการวิจัยของ ดวงใจ ชนะสิทธิ์ และคณะ,

(2563 :101) กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ SQ4R เมื่อร่วมกับการจดบันทึกในรูปแบบแผนผังความคิด จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความรู้ความจำที่ดียิ่งขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการจดบันทึกในรูปแบบร้อยแก้ว ผู้วิจัยจึงได้สร้าง และพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้นตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และมีประสิทธิผล (E.I.) ตามเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกาญจนาราม และโรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 90 คน จากนั้นทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ได้แก่ โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ มีนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 18 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 61)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการสอนรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 ชุดพร้อมด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ผ่านการประเมินความเหมาะสมระดับมากที่สุด จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตามเกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด, (2556 : 62)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท.15101 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คะแนนอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33 – 0.60 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.80 จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR – 20 ของ Kuder – Richardson เท่ากับ 0.88 ร่วมกับ 2) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คะแนนอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.70 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.70 จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR – 20 ของ Kuder – Richardson เท่ากับ 0.86 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามรูปแบบของครอนบาค เท่ากับ 0.76

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือของชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากง่าย (p)

3.2 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 และค่าประสิทธิผล (E.I.) ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.4 การวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ ประกอบด้วย ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบการวัดเจตคติกับตัวชี้วัด (IOC) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และค่าความเชื่อมั่นตามรูปแบบของครอนบาค เท่ากับ 0.7 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ผู้วิจัยชี้แจงหลักการ เหตุผล และประโยชน์ของการศึกษาให้กับนักเรียนเข้าใจ พร้อมทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับแผนผังความคิดเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.2 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และบันทึกผลคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

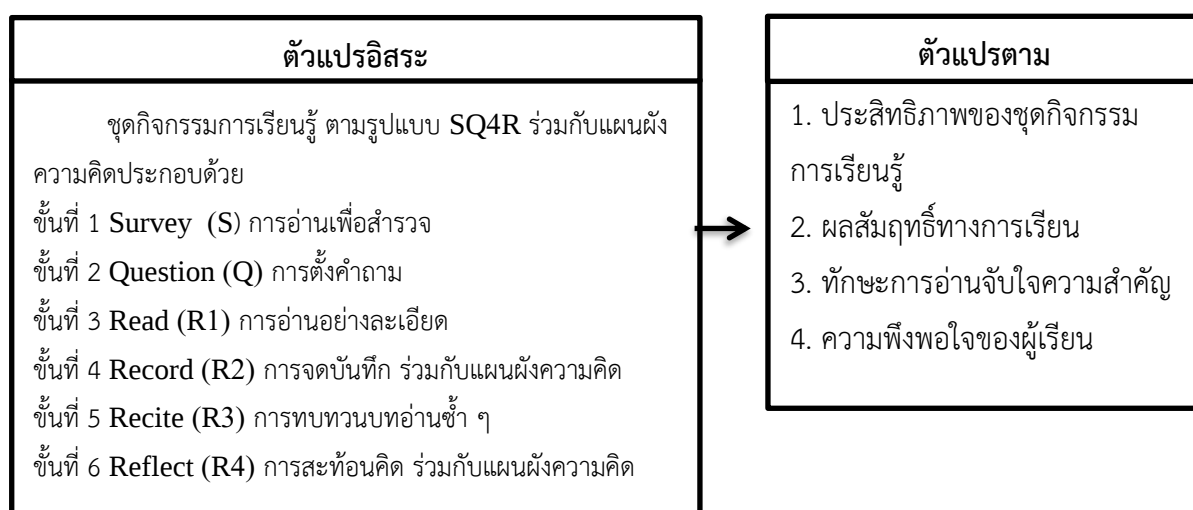
4.3 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 แผน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 16 ชั่วโมง

4.4 ดำเนินการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมบันทึกผลการทดสอบ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกับคะแนนก่อนเรียน

4.5 นำคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน มาเปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและสรุปผล

4.6 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำแบบประเมินความพึงพอใจ หลังเรียน และบันทึกผลการทำแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ มีประสิทธิภาพ 85.33/82.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และมีค่าประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.72 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 0.5 ขึ้นไป

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพของการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หัวข้อ	คะแนนก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้	คะแนนชุดกิจกรรม				คะแนนรวม (20)	คะแนนหลังเรียนชุดกิจกรรม
		ชุดกิจกรรม ที่ 1 (5)	ชุดกิจกรรม ที่ 2 (5)	ชุดกิจกรรม ที่ 3 (5)	ชุดกิจกรรม ที่ 4 (5)		
$\bar{x}$	11.50	4.17	3.77	3.47	3.33	17.07	24.83
S.D.	0.68	0.75	0.68	0.57	0.55	1.70	1.46
ร้อยละ	38.33	83.33	75.33	69.33	66.67	E₁ = 85.33	E₂ = 82.78
E.I. = 0.72							

2. ผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คือ 24.83 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ยเพียง 11.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์

การวัดผล	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D
ก่อนเรียน	18	30	11.50	0.68
หลังเรียน	18	30	24.83	1.46

3. ผลของการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน 17.07 สูงวก่อนเรียน ที่มีค่าเฉลี่ย 9.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์

การวัดผล	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D
ก่อนเรียน	18	20	9.33	0.52
หลังเรียน	18	20	17.07	1.00

4. ผลของการวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่มีผลของความพึงพอใจมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.94 คะแนน คือ ข้อที่ 3, 12, 15, 18 ส่วนข้อที่ได้รับระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 1 มีค่าเฉลี่ยคือ 4.44 ผลรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.82, S.D. = 0.36)

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ โดยแยกตามประเด็นดังนี้

1. จากผลของการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.33/82.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และมีค่าประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.72 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 0.50 ขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยออกแบบสร้างและพัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นระบบ หาค่าประสิทธิภาพตามขั้นตอนผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มีการแก้ไข และปรับปรุงชุดกิจกรรมตามคำแนะนำ โดยแบ่งออกเป็น 4 ชุดในแต่ละชุดจะประกอบด้วย ใบความรู้ แบบฝึกทักษะ ซึ่งช่วยฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการอ่านรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดทั้ง 6 ขั้นตอน มีการทดลองที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาตามผลการเรียนรู้ในทุกชุดกิจกรรมก่อนใช้จริง ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมไปทดลอง และปรับปรุงแก้ไข ให้มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสคุนธ์ สิ้นธพานนท์, (2562 : 98) กล่าวถึงชุดกิจกรรมว่า เป็นการเรียนรู้จากการลงมือทำ ช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน เกิดความแม่นยำในเรื่องที่ต้องการฝึกฝน ทั้งยังส่งผลการสอนของครูผู้สอนและผลการเรียนของผู้เรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ นามน้าวแสง และคณะ, (2563: 73 -74) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพ 84.37/87.78 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการพัฒนาชุดกิจกรรมนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย โดยทั้ง 4 ชุดกิจกรรมมีการเร้าความสนใจ มีคำอธิบายที่ชัดเจนปฏิบัติตามได้ง่าย ตลอดจนการแนะนำที่สอดแทรกไว้ จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพผ่านชุดกิจกรรมดังกล่าว อีกทั้งการอ่านในรูปแบบ SQ4R มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบเน้นการอ่านสำรวจ ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากการอ่านอีกครั้งอย่างละเอียด สรุปและจดบันทึก ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยสอดแทรกการจดบันทึกในรูปแบบแผนผังความคิด เพื่อเพิ่มความคงทนในการจดจำเนื้อหา ก่อนนำสิ่งที่จดบันทึกมาอ่านซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้าใจ และสะท้อนออกมาเป็นความคิดด้วยภาษาของตนเอง จึงทำให้ผล

การเรียนรู้หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม สูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริธร สุขเจริญ. (2561: 55). ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์วี ธรรมาภินันท์, (2562 : 112 - 113). ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยประยุกต์ใช้การอ่านแบบ SQ4R ผลการวิจัยพบว่า มีนักเรียนจำนวน 28 คน ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือร้อยละ 70

3. ผลของการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นการฝึกให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง อย่างเป็นลำดับขั้นตอน มีการทบทวนบทอ่าน และทำความเข้าใจในเนื้อหาซ้ำ ๆ อีกทั้งการนำเทคนิคการจดบันทึกรูปแบบแผนผังความคิดมาสอดแทรกในชั้นที่ 4 Record (R2) การจดบันทึก และชั้นที่ 6 Reflect (R4) การสะท้อนคิดทำให้นักเรียน ตกผลึกความรู้เป็นของตนเอง และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน กับรายวิชาอื่น ๆ หรือบทอ่านอื่นได้ต่อไป ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของกานต์ธิดา ทองจันทร์ และคณะ. (2564 : 217-227). ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และจากการจดบันทึกเป็นแผนผังความคิด ทำให้นักเรียนจดจำเนื้อหาในบทอ่านนั้น ๆ ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธ ทุนกิจใจ และคณะ. (2563: 55-68). การสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อทำความเข้าใจโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าไม้แดง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การสร้างแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.68/83.89 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4) ผลการวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์ ตามมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D = 0.36) เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด มีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย มีความน่าสนใจ เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง และสะท้อนความรู้ออกมาตามความเข้าใจด้วยภาษาของตนเอง เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา เพราะมีลำดับขั้นตอนในการอ่านที่เข้าใจง่าย ทำให้นักเรียนสนุกกับทำกิจกรรม ไม่เบื่อหน่าย จนส่งผลให้การอ่านบรรลุตามวัตถุประสงค์ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา ปานยิ้ม. (2566: 21 - 22). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.73$, S.D = 0.53)

จากการศึกษางานวิจัย รูปแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาได้มากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะด้านการอ่านเพื่อทำความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องได้นำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การนำชุดฝึกกิจกรรมไปใช้ครูผู้สอนควรเน้นย้ำถึงคำอธิบายก่อนใช้ชุดกิจกรรมให้นักเรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้
2. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ของแต่ละเล่มจัดประสบการณ์ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความพร้อมของห้องเรียนว่ามีเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ พร้อมทั้งจะเรียนรู้ตามชุดฝึกทักษะที่ครูผู้สอนได้ออกแบบไว้
3. ครูผู้สอนควรวางแผนเรื่องของการเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาจะช่วยให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.ในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดครูผู้สอนจะต้องสอนวิธีการเขียนแผนผังความคิดรูปแบบต่าง ๆ และมีการยกตัวอย่างประกอบ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และสามารถดำเนินการตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรดูแล กำกับนักเรียนขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล พร้อมทั้งสอบถาม และช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการบูรณาการเทคนิคการสอนอื่นๆ ร่วมกับวิธีการสอนแบบ SQ4R ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะการอ่านจับใจความให้สูงขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในหน่วยการเรียนรู้ อื่น ๆ หรือในรายวิชาอื่น ๆ เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นหัวใจหลักในการเรียนรู้ และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ
3. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป โดยเฉพาะในระดับชั้นที่มีพื้นฐานการอ่านอยู่ในระดับพอใช้ถึงดี เพราะรูปแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดจะช่วยเสริมให้นักเรียนจัดระบบในการเข้าใจเนื้อหา ความรู้ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- กานต์ธิดา ทองจันทร์ และคณะ. (2564). ผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารร้อยแก่นสาร*. 7 (3), 217-227.
- ดวงใจ ชนะสิทธิ์ และ อรพรรณ ตูจินดา. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเขียนภาษาไทยโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำหรับโรงเรียนที่ได้รับการบริการวิชาการ. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. 12 (2), 491-511.
- ถนอมวงศ์ สุกโชติรัตน์ ล้ายอดมรรคผล. (2561). *การอ่านให้เก่ง (Good Reading)*. (พิมพ์ครั้งที่ 17). นนทบุรี: สำนักพิมพ์กระดาศา.

- ชลธิชา ปานยิ้ม. (2566). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 .*วารสารนิสิตวัง*. 25 (1), 21-22.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ นามน้าวแสง และคณะ. (2563). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 14 (2), 73-74.
- พัฒน์นรี ธรรมาภิมณฑ์. (2562). ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยประยุกต์ใช้การอ่านแบบ SQ4R. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. 10 (1), 161.
- สิริธร สุขเจริญ. (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้*. วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2562). *หลากหลายวิธีสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- สุเมธ พุนกใจใจ และคณะ. (2563). การสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อทำความเข้าใจโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าไม้แดง อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบัณฑิตวิจัย JOURNAL OF GRADUATE RESEARCH*. 11 (1), 55-68.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (2565). นโยบายเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2561. แหล่งที่มา: <https://www.surat1.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). การสำรวจการอ่านของประชากร พ.ศ. 2561. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ. 10 พฤศจิกายน ปี 2561. แหล่งที่มา: [https:// www.nso.go.th/nsoweb/tags?search](https://www.nso.go.th/nsoweb/tags?search).